

Maarja külla kerkib esimene Eesti maja

Mari Tatar

16. veebruaril allkirjastatud hea tahte leping võimaldab Põlvamaale intellektipuudega noorte elupaigaks rajatud Maarja külla ehitada neljanda elumaja – Eesti maja.

Lepingu allkirjastasid Tartu Toome Rotary Klubi, Lionsi Eesti piirkonna, Kristiine kasiino ja sotsiaalministeeriumi esindajad. Eesti maja on esimene maja Maarja külas, mis ehitatakse eestlaste toetusel.

Seni on Maarja külas rootslaste, põhjamaalaste ja sakslaste (st nende maade organisatsioonide ja inimeste annetuste toel ehitatud) majad. Eestlaste maja jaoks paneb nii Eesti Rotary kui Lions-klubi kumbki omalt poolt välja 1 000 000 krooni, Kristiine kasiino lisab 300 000. Sotsiaalministeeriumi esindaja **Piret Kokk** lubas, et riik toetab Eesti maja ehitamist investeringutega ning küla jätkusuutlikkust hoolekandeteenuse ostmisega.

Toetused katavad pisut üle poole maja ehituseks vajaminevast summast. Ülejäänu loodetakse kokku saada eraisikute ja ettevõtjate annetustest, teatas küla turundusjuht **Maarja Ülper**.

Kuidas saada Maarja küla elanikuks?

Praegu elab Põlvamaal Taevaskoja ja Kiidjärve vahel asuvas Maarja külas 18 intellektipuudega noort, keda abistavad igapäevaselt kolm majaperenaist, tegevusjuhendajad ja küla abipersonal. SA Maarja Küla juhataja **Ly Mikheim** rääkis LõunaLehele, et küla arengukava (aastani 2012) näeb ette kokku seitsme maja ehitamist, kolme uude majja tuleks igasse seitse noort. „Kokku seega 39 pluss personal. Umbes poolsada inimest võiks olla optimaalne kogukond, kus kõik veel kõiki hästi tunnevad ja ühiselt tegutsevad.“

Praegu on Maarja küla ainus omalaadne täiskasvanuikka jõudnud intellektipuudega noorte elupaik Eestis. Mikheimi sõnul on neil elanikke Tallinnast, Pärnust, Türit, Tartust, Valgast, Võrust ja Põlvast.

„Tung siia on tõesti suur, pärast viimaste maja valmimist oli telefon lausa punane. Helistasid lastekodude juhatajad, õpetajad, lapsevanemad murega, kas saame nende noori vastu võtta. Kõige parem oleks, kui meie juurde elama asunud noored ei jääks oma kodukohast väga kaugele. Eesmärk pole neid ju eraldada, suhtlemine koduste ja sõpradega peab jääma.“

Elanikke ei vali SA Maarja Küla omatahtsi. Mikheimi kinnitusele käib suunamine sotsiaalministeeriumi ja isikliku rehabiliteerimisplaani (ministeerium ostab Maarja küllalt rehabiliteerimis- ja hooldusteenust) kaudu.

„Kindlasti ei tooda siia kedagi vastu tahtmist, vaid kandidaadid teevad läbi proovielamise,“ rääkis Mikheim. „Suvel on selleks laagrid, muul ajal saab elada meie juures külas. Oluline on, et noorele sobiks selline eluviis, kus lihtsalt ei veedeta aega, vaid kõik teevad personali abiga ise koduseid töid – koristavad, teevad süüa, kütavad, harivad maad... Selle järgi, kui rõõmsad ja tegusad on meie noored, võib küll öelda, selline elu sobib neile.“

Mikheim ütles, et eriarvamusi oli külaelu osas on olnud kahel noormehel: üks räägib, et linnas on ikka palju rohkem ja vingemaid autosid ja teine tunneb hirmu pimeduse ees, mis on talvel maal tuntavam kui valgustatud linnatänavatel.

Järgida tahtjaid rohkem kui tegijaid

SA Maarja Küla sünd ja areng on eeskuju andnud ka teistele piirkondadele. Mikheim rääkis, et kõige kaugemale on edenenud Haraka Kodu rajamine Harjumaale – neil on sihtasutus loodud ja asjaajamine umbes sealmaal, kus oli Maarja küla aastal 2002. Intellektipuudega noorte küla rajamise idee on edenemas Pärnumaal, kus asjaga tegeleb ka sotsiaalosakond, ning asja uurimas on käidud Järvamaalt.

Võrumaalt uuris Maarja küla lähemalt Võru Järve kool. Selle esindajad aga hindasid küla kui elupaiga rajamist Mikheimi sõnul esialgu üle jõu käivaks ning suunavad oma noori edasi Vana-Antsla kutsekooli, kus intellektipuudega noortele mõne ameti jaoks lihtsustatud programmi järgi kutseõpet antakse.

Maarja küla Eesti maja toetamiseks on avatud erikontod Hansapangas a/a 221026292820 ja Nordea pangas a/a 17000719122. Annetused on tulumaksuvabad, maksusoodustuse saamiseks tuleb ülekande puhul märkida ka annetaja isikukood (selle teatab Maarja küla maksuametile, kes teeb selle põhjal annetajale tagasiarvestuse.)